

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Să an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză

Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Morala generației noastre

Unul din caracterele epocii de după război, a cărui semnă-lare a devenit chiar banală din cauza generalității lui, este cunoscuta, universală, anarhică dorință de plăceri, după care se aleargă, fără nici un criteriu de moralitate, cu o freneză de nedescris. Psihoza a pus stăpânire pe toate vârstele, a înebunit toate clasele sociale, și mai ales tinerimea nu i-a scăpat. Ori cine știe și ori cine poate observa când privește în jur, că idealul, idolul de aur al tinerimii din zilele noastre, este să guste cu tot sentimentul intensificat la paroxysm, până la fund, cupa cu toate plăcerile.

Ar fi lung să încercăm o analiză a cauzelor până în cele mai mici detalii ale lor. Educația neglijată, copilăria petrecută de obicei fără de veghea unei autorități severe și creștine, precum și — nu de puține ori — exemplul celor mai mari, furați și ei de vârtejul nebun al plăcerilor, sânt lucruri arhicunoscute.

Am putea să spunem, ținând seama de marea majoritate, că întreaga tinerime contemporană

ingenunche astăzi la altare evdemoniste și utilitariste. Cei cari au reacționat la timp și, ajutați de inima lor tânără încă neprofanată, au știut să reziste, sânt o minoritate. Ei ridică pe ici pe colo, de unde a căzut frânt, steagul alb al generozității și al idealismului, ca o mărturie a unei renașteri ce desigur va să vie. Mulțimea însă se lasă antrenată de fantomele sclipitoare dar mincinoase, care fac fala acestui veac.

De bună seamă, nimic nu se face în gol, și orice atitudine de viață, fie ea cât de absurdă, își creiază un fundament de justificare științifică. Filosofia, cu principiile ei atât de maleabile, este pusă la contribuție; la nevoie se adaugă puțin cinism, și sistemul de morală modernă e gata.

Sânt în deobște cunoscute teoriile morale care vin, la cei mai mulți dintre camarazii noștri, în sprijinul atitudinilor nesănătoase semnalate mai sus. În primul rând *un individualism absolut*. Fiecare își face din sine însuși, dar absolut numai din sine însuși, idealul și câmpul său de activitate. Să mai poftescă deci cineva și să le mai reproșeze că duc o existență fără nici o țință. Obiectivul lor e bine, e clar pre-

cizat: ei înșiși, *absolut numai ei înșiși*.

Trebue, de altfel, să facem pentru unii concesiunea și să recunoaștem că au ridicat acest ideal la o înălțime demnă de toată considerațiunea. Ei n'au adoptat o atitudine de *farniente*, ci se consacră eforturilor unei ascensiuni continue și, dintr'un punct de vedere, laudabile. Străduințele lor tind la desfășurarea armonică a ființei lor, corp, sensibilitate, uitând însă prea adesea sufletul. Cultură fizică, cultură intelectuală, cultură artistică și estetică. Iată la ce se reduce la ei *cultura spirituală*. Dar ei păstrează, pentru fiecare din aceste laturi ale educației universale, credință de adevăr suprem și zel de entuziast. Sânt fără încetare în căutarea unui progres cătră o perfecțiune, concepută ca o desfășurare totdeauna mai bogată a personalității. A se întrece mereu pe sine însuși, a nu fi niciodată mulțumit de starea prezentă, — iată crezul zilei pentru cei mai buni.

Eforturile acestea spre mai bine, în ce au ele superior, în ce se dovedesc constructive de valori culturale-spirituale, merită laudă și adeziune. Biserica și cei ce simt creștinește le aprobă, le încurajează și le patronează. Că

tineri cari se deșteaptă la viața superioară a spiritului, cari mai ales au conștiința și răspunderea formării personalității lor, ajung să considere această personalitate ca ceea ce au ei mai scump, și încep s'o cultive cu o grijă scrupuloasă, — nimic mai normal, nimic mai legitim. Nu *spiritualismul creștin*, care suferă în zilele noastre de lipsa *oamenilor adevărați*, va combate și va înăbuși aceste elanuri, în ele înșile înalte. Dar unde eroarea *moralei generației noastre* începe, este în momentul în care se aluneacă pe nesimțite dela atenție la adorare, când obiectul atător sollicitudinii este ridicat la rangul de *zeu* și când este ușor de cedat chiar și unor credințe din filosofia lui Nietzsche, sau din romanele lui Gide. Să băgăm de seamă! Aceste credințe sânt seducătoare prin lirismul cu care sânt învăluite și ele se pot strecura înainte ca o sănătoasă educație morală să și impună corectivele ei luminoase.

Consecințele, unor concepțiuni astfel înțelese sânt mai grave decât le arată aparențele. Mai întâi o anumită lășitate în fața vieții. Sub pretextul, în aparență verosimil, al liberei desfășurări a întregii ființe psiho-fizice, se ajunge

FOIȘOARA

Preotul

după A. de Lamartine.

În cel mai ascuns bârlog, în creierul munților, în fundul văilor, pe întinsul câmpiilor, unde se vede li-cărind viața unui sat, este un om al tuturor; pentru că este tuturor părinte sufletească; el este de sus chemat ca martor, ca sfătuitor și ca imputernicit în cele mai solemne acte ale vieții; fără care nu se poate naște, nici muri; care ia pe prunc dela sânul mamei sale și nu-l lasă decât la mormânt; care binecuvăntează și sfințește leagănul, patul conjugal, patul morții și sicriul; un om pe care copiii obișnuiesc a-l iubi, a-l venera și a se teme de el; pe care chiar și necunoscuții îl numesc *părinte*; la picioarele căruii creștinii depun mărturisirile lor cele mai intime, lacrimile cele mai secrete, un om care prin starea

sa este mângăitorul tuturor mizeriilor sufletului și ale trupului. Acest om este preotul. El este ministrul religiei lui Hristos, însărcinat de a conserva învățătura sa, de a răspândi morala sa, și de-a împărtăși binefacerile sale turmei ce i s'a încredințat. Din aceste trei aspecte sacerdotale rees trei calități sub care va fi primit preotul adică: ca preot, ca moralist și ca administrator spiritual al învățăturii lui Hristos în comună.

Din toate acestea decurg trei sublimе datorii de îndeplinit pentru a fi demn de măreția funcțiunilor sale pământești și a se bucura de stima și venerarea credincioșilor.

Ca păstrător al învățăturii creștine, preotul are datoria de a păstra neschimbată această învățătură dumnezească și misterioasă prin natura sa, impusă prin revelație, primită prin credință, ea nu primește critică. Cu toate acestea, aici chiar înalta pregătire a preotului poate influența în

mod folositor asupra religiei poporului ce el învață.

O mulțime de credințe banale, unele superstiții populare s'au amestecat în secolii întunecați și plini de ignoranță cu înalta credință a curatei învățături creștinești. Superstiția este abuzul credinței; de datoria preotului, ministrul luminat al unei religii de la care a venit toată lumina, este de-a înlătura aceste umbre care întunecă sfîntenia ei. Datoria preotului este de a desființa aceste abuzuri ale credinței și de a reduce toate credințele superstițioase la misterioasa simplitate a dogmei dumnezeiești, adevărul nu are niciodată nevoie de rătăcire, și umbrele nu adaug nimic la lumină.

Ca moralist, opera preotului este mai frumoasă încă. Creștinismul fiind o filosofie dumnezească este scrisă în două chipuri: ca istorie, în viața și moartea lui Hristos; ca per-

ceptul și exemplul, sunt cuprinse în Sf. Evanghelie. Preotul trebue a o avea totdeauna în mână, sub ochi și'n inimă. Un bun preot este un comentariu viu al acestei cărți dumnezeiești. Nu este adevăr moral sau politic care să nu fie în germene într'un verset din Evanghelie; toate filosofii moderne au comentat un verset, dar l-au uitat pe urmă; filantropia este născută din primul percept, caritatea. Libertatea a mers în lume pe urmele sale; egalitatea politică e născută din recunoașterea ce Evanghelia ne-a îndemnat a face din egalitatea noastră. Legile s'au îndulcit, obiceiurile omenești s'au abolit, lanțurile au căzut, femeia a recăpătat respectul în inima bărbatului. Întreaga omenire actuală cu legile sale, cu instituțiile sale, cu speranțele sale nu e decât cuvântul evanghelic mai mult sau mai puțin întrupat în civilizația modernă.

la justificarea oricărei dorințe, oricărei tendințe interioare. Nici un efort de auto-disciplină, nici o cenzură a propriilor noastre gânduri și porniri intime, nu mai intervine. Se uită prea adesea foarte repede că un pom nealtoiț nu se încarcă niciodată decât cu fructe amare. Un moment numai de reflexiune, o clipă numei de examen, făcut în ceasurile în care luăm viața în serios, sunt de ajuns, pentru fiecare din noi, ca să ne convingem de necesitatea acestui control perpetuu asupra vieții noastre sufletești și de severitatea neînduplecată, necesară față de noi înșine.

Căci *morală generației noastre* merge mai departe. Pentru că orice desfășurare a unei părți din ființa noastră ne aduce o plăcere, orice plăcere devine de dorit, în afară de criteriile ce trag linia de demarcație între bun și rău. Urmează o atitudine de așteptare în fața cursului evenimentelor, pentru a primi dela fiecare din ele o fericire. Cu un cuvânt, nu se mai caută deloc a domina viața, ci se consimte fără vitejie a fi stăpânit totdeauna de ea. Pentru plăcerea cu orice preț, se ajunge la această regulă pe care o împrumut dela unul din pontifii acestei filosofii: *«Trebuie să acționezi fără să judeci dacă acțiunea e bună sau rea. Trebuie să iubești fără să te neliniștești dacă este bine sau rău»*. Iată aberația conștiinței la care ne aduce un atare individualism: *negarea oricărei valori morale!*

Acestea pentru morală personală. Ce consecințe decurg pentru morală socială? De fapt, pe baza acestor concepții, nici nu poate fi vorba de morală socială. Egoismul, care decurge în chip logic din ele și care caracterizează viața generației noastre, exclude iubirea activă pusă în serviciul fericirii altora, exclude

expansiunile altruiste, ce se dăruiesc în slujba societății și a umanității. Pentru adepții moralei generației noastre, idealul e legat numai de această viață, iar fericirea constă în plăcerea de toate clipele. A lucra pentru fericirea aproapelui înseamnă a nimici-o pe a lor, înseamnă a se îndepărta voluntar dela adevăratul lor scop. Alegerea e făcută pentru ei: *cu atât mai rău pentru ceilalți*.

Este egoismul brutal și fatal, consecință logică a teoriilor ce justifică atitudinile majorității tinerilor din zilele noastre. În fond, pentru ei umanitatea nu există, căci ei n'o cunosc ca un singur corp, nici ca o familie de frați, ci ca un agregat de străini, așezați cot la cot, fără nici un sentiment ca să-i unească, lucrând fiecare pentru sine fără grija vecinului. Nenorocire celor slabi, celor ce nu pot să asigure fericirea lor prin ei înșiși!

Ce orbire spirituală și ce învățare a inimii trebuie pentru a putea fi fericit în aceste condițiuni, când aproape de noi alții sufer. Fără îndoială, datoriile noastre către noi înșine sunt imperioase. Trebuie să lucrăm cu toate puterile noastre la perfecțiunea personală în toate domeniile; trebuie să tindem a deveni în modul cel mai complet posibil un «om». Acest lucru n'avem dreptul să-l uităm. Tot așa însă n'avem dreptul să uităm legea iubirii pe care Mântuitorul ni-a lăsat-o: *«Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși»*. Nu-i așa că numai în această iubire, *realizată neobosit în acte cotidiene*, se va desfășura în modul cel mai complet personalitatea noastră? Nu-i așa că numai când vom înțelege ceea ce este iubirea de umanitate și când vrăjiti de ea vom dăru-i, în numele ei, o parte din sufletul nostru, din viața noastră

stră întreagă; nu-i așa că numai atunci ne vom ridica noi înșine mai aproape de idealul nostru de perfecțiune, Domnul nostru Isus Hristos?

A întreba, este a răspunde.
Strasbourg, în Martie.
1932. N. Grosu.

Avuția care nu ferecește

Krueger, celebrul miliardar suedez regele chibriturilor, creditorul statelor, s'a sinucis clătănând în prăbușirea lui situația financiară a câtorva state din occident și pe cea a câtorva mari bănci și întreprinderi industriale. Unul dintre giganzii cari susțin pe umerii lor edificiul sgărienouri al capitalismului de azi, cade strivit tocmai de greutatea colosului sub care stă. Câtăva vreme banii au curs de pe tot globul în cassa întreprinzătorului suedez, pentru a fi transformați mereu în noi uzine și noi produse cari să momească și mai mulți bani. Nesațiul capitalismului creștea pe măsură ce înghițea mai mult. Tindea să acapareze totul. Tindea la bogăție infinită. Dar lumea nu mai avea pe ce să cumpere produsele lui. Atunci i-a avansat împrumuturi. Iată însă că banii împrumutați nu se mai pot întoarce; ei trebuie să satisfacă necazuri și mai grele. Dar lucrătorii uzinelor trebuiesc plătiți, uzinele trebuiesc întreținute și bani nu vin. Disperarea și rușinea mână pe marele financiar, căruia cu puțin timp înainte i se deschideau perspectivele unei stăpâniri peste întreaga lume, la actul nebun al sinuciderii.

De câte ori n'auzim de sinucideri de ale marilor bogătași? Și totuși, cât de mult crede omul sărac că dacă s'ar îmbogăți ar ajunge la fericire? Cu toate asi-

gurările pe cari le dau cei bogați că nu sunt fericiți, cu toate probele despre nefericirea celor mai mulți dintre ei, omul sărac tot crede că sărăcia îl face nefericit. Cât de puțini sunt aceia cari sunt reali pătrunși de ceea ce de altfel se afirmă de toată lumea, că fericirea vine dintr'un izvor cu totul de altă natură decât din bunurile materiale.

Sufletul nu poate fi satisfăcut cu bunuri materiale. Între aceste două categorii de lucruri există o incompatibilitate dela natură. Sufletul caută ceea ce-i netrecător, ceea ce-i fără fund în înțelesul și în puterea de-a face bun; sufletul nu și găsește cuprinsul și obiectul care să-l ferecească decât în ceea ce poate da hrană și impuls veșnic tendințelor sale de progres fără sfârșit. Ce-i material se exclude așadar dela început din câmpul motivelor cari pot da fericire sufletească. Înzadar a căutat capitalismul modern să răspundă acestei flămânziri după infinit a sufletului cu acumularea de tot mai multe și mai multe bunuri materiale. Lucrurile materiale au totuși un sfârșit. Și sunt trecătoare. Și din ele nu și poate extrage sufletul hrană veșnică. Ele sunt pentru trup. Și trupul are trebuințe atât de limitate.

Aceasta, ca să nu mai vorbim și de aspectul social al capitalismului, care ne arată că o acumulare de bunuri materiale nenumărate nu e posibilă decât la foarte puțini și că un capitalism din care lipsește duhul evanghelic care să-i modereze tendințele de-a acapara pe seama câtorva bancheri toată bogăția lumii făcând întreagă omenirea sclavă și săracă, ajunge chiar fără nici o reacțiune a sufletului la un punct mort, la eșec. D.

Evanghelia ne oprește totdeauna de-a rămânea în rău și ne îndeamnă totdeauna de-a rămânea în bine. Preotul are deci toată morală, toată rațiunea, toată civilizația, toată politica în mâna sa, când el ține această carte. El n'are decât a o deschide, decât a o citi, și va vărsa în jurul său tezaurul de lumină și de perfecțiune a cărui cheie Providența i-a dat.

Însă învățământul său, ca și al lui Hristos, trebuie să fie prin viață și cuvânt. Biserica l-a pus acolo mai mult ca exemplu decât ca oracol; cuvântul poate să i lipsească dacă natura l-a refuzat darul; însă cuvântul care se înțelege de toți este *viața*. Nici o limbă omenească nu e atât de eloquentă și atât de convingătoare ca a virtuții. Preotul este administratorul spiritual al binefacerilor carității și învățături dumnezeiești. El are a face cu oamenii, el trebuie să-i cunoască, el se atinge de pasiunile omenești, el trebuie să aibă mână delicată plină de prudență și de măsură. El are în administrarea sa greșelile, căințele, mizeriile, necesitățile, slăbi-

ciunile omenești, el trebuie să aibă inimă bogată, plină de îngăduire, de milostenie, de blândețe, de compătimire, de caritate și iertare. Ușa lui trebuie să fie deschisă ori cui, candela sa aprinsă totdeauna, toiagul său la îndemână, el nu trebuie să cunoască anotimpuri, nici distanțe, nici molimă, nici soare, nici zăpadă, când este vorba a duce bolnavului untul de lemn, iertarea vinovatului și pre Dumnezeu în Sf. Împărăție muribundului. El nu trebuie să aibă înaintea lui Dumnezeu, nici bogat, nici sărac, nici mic, nici mare, ci oameni, adică frați în necazuri și în speranțe.

Preotul mai are raporturi administrative cu guvernul, cu autoritatea comunală, cu epitropia. Raporturile sale cu guvernul sunt simple, el li datorește tot cât cetățeanul, nici mai mult nici mai puțin, ascultare în lucrurile drepte. El nu trebuie să fie pentru vre-o formă de guvernământ, căci formele se modifică, puterile se schimbă, oamenii cad dela putere pe rând, sunt lucruri omenești, trecătoare

nestătorenice ca și omul care le conduce. Numai adevărul dumnezeesc rămâne în veac ca și Creatorul lui. Preotul este singurul cetățean care trebuie să se abjie din luptele josnice ale partidelor care despart oamenii, căci el este mai înainte cetățean al împăcării eterne. În legătură cu autoritatea comunală, preotul nu trebuie să caute influență, nici să lupte cu autoritate în comună, căci autoritatea începe și se termină la pragul bisericii, la picioarele altarului său, la ușa săracului și a bolnavului, lângă patul muribundului, acolo el este al lui Dumnezeu, aiurea oriunde, este cel mai smerit și neînsemnat dintre oameni.

Cu epitropia bisericii, datoriile sale se mărginesc la buna orânduială și la economia ce permite sărăcia parohiei sale. Simplitatea, curătenia, bunavoința în obiectele ce servesc cultului, este tot ce trebuie să ceară preotul. Adese ori sărăcia altarului are ceva mișcător care îndulcește inima prin contrast mult mai mult decât podoabele de mătășă și can-

delabrele de aur. Potirul de cositor face a pleca tot atâtea frunți ca și vasele de argint și aur. Luxul creștinismului sânt faptele sale, și adevărata podoabă a altarului sunt perii capului preotului albit în rugăciune și virtute și a credincioșilor îngenuncheați înaintea lui Dumnezeu.

Ca om, preotul retras în modesta sa locuință, la umbra bisericii sale el trebuie să iasă rare ori de acolo. Ii e îngăduit să aibă o vie, o grădină, o livadă, cu animale casnice pentru folosul și susținerea modestei lui familii. Din acest azil al păcii și tăcerii rare ori se cade a ieși și numai în ocazii solemne a atinge buzele sale de cupa unui ospitalități bogate. Dar în cercetările sale pioase, când se găsește în mijlocul credincioșilor, la nuntă sau botez, se cade a ședea la masa plugarului și a mânca cu dânsul pâinea modestă. Restul vieții la altar și printre capii viitorii susținători ai bisericii pe cari să-i învețe catehismul, acel alfabet al înțelepciunii dumnezeiești; în studii serioase, între cărți, acolo este puterea preotului.

Vechi drepturi

Constatarea averilor românești la composesoratele din Ardeal

La composesoratele de pădure și pășune din Ardeal, — așezăminte asemănătoare obștilor pentru răzeși și moșneni din vechiul regat, — au drepturi și bisericile și școlile confessionale din Ardeal. Aceste drepturi își au originea în felul de alcătuire a composesoratelor.

În timpul sistemului urbanial din Ardeal, s'a dispus prin ordonanța publică urbanială (Urbériny-ltparancs) din anul 1836, ca din pădurile nobilului să se desfășoare părți menite exclusiv pentru trebuințele de lemne ale iobagilor.

Această ordonanță înzestrează cu fășii de pădure fiecare confesiune creștină din Ardeal.

Asfel, în comunele locuite de creștini români, au dobândit drepturi la composesoratele de pădure și bisericile românești.

Prin legile din anii 1871, 1894 și 1898, composesoratele s'au organizat.

Pe la 1900 drepturile lor erau periclitate, în deosebi în comunele din Săcuime, — din cauza ostilității autorităților ungare față de bisericile românești, precum și în urma situației nehotărâte în care se aflau atunci composesoratele.

Judecătorii din Ardeal refuzau să recunoască composesoratele ca persoane juridice. Astfel situația de fapt a proprietarilor nu corespundea cu situația de drept înscrisă în cartea funduară.

Războiul mondial a contribuit apoi ca transcrierea drepturilor de competență la composesoratele să nu fie ținută în evidență.

Acestor stări nenorocite a voit să le pună capăt guvernul român, când ministerul agriculturii și domeniilor cu ordinul circular Nr. 8178 din 16 Ianuar 1931, și ministerul justiției cu ordinul 6893 din 30 Ianuar 1931 au dispus, ca judecătorii din Ardeal să procedeze la stabilirea drepturilor în competență la composesoratele de pădure și pășune.

La stabilirea lucrărilor judecătorești procedează conform dispozițiilor din codul silvic român.

Importanța capitală a lucrărilor stă în faptul că judecătorul, în stabilirea drepturilor conform art. 29 din codul silvic, prin derogare dela dispozițiile codului și procedurii civile, are înțelegerea de a stabili drepturile fiecăruia dintre coproprietari, — uzând la nevoie și de obiceiul locului.

Scopul urmărit este: a aduce deplină lumină în situația de drepturi ale proprietarilor, pentru că în multe cărți funduare sânt rămase drepturi netranscrise, în altele sânt transcrise drepturi înstrăinate fără aprobarea ministerului, cum cere legea.

Conform normelor existente în Ardeal, un proprietar posesor al imobilului de fapt, care însă nu este înregistrat ca proprietar în cartea funduară, — se va putea induce în registrul acesta numai prin așa numita procedură pentru inducerea dreptului de proprietate în baza posesiei faptice.

Conform dispozițiilor codului silvic român, judecătorul este în drept, după examinarea titlurilor, a stabili dreptul de proprietate a fiecăruia, nefiind necesară procedura de mai sus. Eată avantajele dispozițiilor codului silvic român pentru proprietari în constatarea drepturilor lor.

Ordonanțele ministeriale sânt și de importanță națională. Este vorba de constatarea averilor românești ce le au bisericile noastre la composesoratele de pădure și pășune din județele Ciuc, Odorhei și Treiscaune.

Mitropoliile din Sibiu și Blaj aveau în anii 1900 în județele amintite cu mult mai multe parohii de cum au astăzi. Parohiile fiind, în dominația ungară, desființate, încetează și drepturile lor la composesoratele.

Când am funcționat în Săcuime, am constatat că în multe comune în care pe vremuri au existat biserici românești, și azi la composesoratele respective sânt înregistrate drepturile bisericilor românești; — acest fapt îl atribui împrejurării norocoase, că preoții români din partea locului și-au apărât conștiința drepturilor.

Sânt ferm convinși că, la composesoratele din multe comune, și azi sânt înregistrate drepturile lor de competență.

Se impune dar mitropoliilor din Sibiu și Blaj să îndrume pe reprezentanții bisericilor românești din județele Ciuc, Odorhei și Treiscaune, să-și reclame și apere competențele și averile bisericilor și ale preoților, la

judecătorii respective, înaintea comisiunilor înființate pentru stabilirea drepturilor în competență, conform art. 29 din codul silvic.

Ear dacă ministerul agriculturii și domeniilor a dat ordin bine primit, fiecare coproprietar de composesorat are datoria ca în executarea ordinului să pună la dispoziția comisiunilor, instituite conform art. 29 din codul silvic român, — cheltuelile necesare, ear comisiunile să-și poată înfăptui cât mai curând lucrarea legală și patriotică.

Iosif Jivan
judecător-șef în Gherla,
județul Someș.

Desmințirea știrii dlui Sever Dan

— Din loc competent —

Ziarul *Patria* din Cluj publicase, în 27 Februar a. c., știrea dlui Sever Dan, de care ne-am ocupat în Nrul din 5 Martie 1932 al ziarului nostru, arătând pe ce temeluri subrede se clădise întreg comunicatul dlui Sever Dan, care afirmă că:

«*Di Goldiș a fost la Palat cu M(aniu?) și cu Ignatie Papp pentru a zădărnici confirmarea lui Balan ca Mitropolit.*»

Acum primim chiar dela dl V. Goldiș următoarea scrisoare:

«**TELEGRAFUL ROMÂN**»

SIBIU

Rog să desmințiți în chipul cel mai hotărât afirmarea, că eu aș fi fost vreodată la Palat «pentru a zădărnici confirmarea lui Balan ca Mitropolit».

Doar știe toată lumea, că dîmpotrivă eu am fost cel mai convins și cel mai ardent propagandist pentru alegerea de Mitropolit a Înalt Prea Sfințel Sale Dr. Nicolae Balan, și asta rămâne una dintre cele mai scumpe și mai frumoase amintiri ale vieții mele.

Purkersdorf, 15 Martie 1932.

V. GOLDIȘ.

Bună idee, și greșit proiect

Țara noastră, înzestrată de Dumnezeu cu frumuseți și bogății unice pe întreg rotogolul pământului, ar putea ușor să reție, în minunatele sale ținuturi muntoase și în localitățile balneo-climaterice, pe numeroșii vilegiaturiști cari vară de vară cheltuesc nu milioane, ci miliarde peste graniță.

Prin propagandă cuminte și stăruitoare, susținută de proprietarii interesați ai acestor localități, și sprijinită de autoritățile statului și ale comunelor, banii românești ar ieși mai cu modestie din țară, ear banii străini ar intra la noi mai puțin sfioși, știind cum să-i atragem.

Asfel, ideea unui *oficiu de turism* nu poate să fie decât una dintre cele mai nimerite, care ar aduce mari foloase locuitorilor și țării întregi.

Românii cheltuesc astăzi cam cinci miliarde de lei pentru «căutarea sănătății» afară din țară, unde găsesc confort și ieftinătate mai mare decât în localitățile de acasă, cu hotelieri și restauratori hrăpăreși și cu autorități care se preocupă în deobște prea puțin de bunăstarea drumurilor, clădirilor, instalațiilor din locurile de vilegiatură.

Un oficiu de turism, — n'ar fi nevoie să fie «național» după felul întreprinderilor cu diurne și jetoane, — va avea datoria să îndrepteze aceste neajunsuri, scăzând din sarcinile atât de cunoscute și înlesnind accesul vizitatorilor.

Proiectul depus în parlament, pentru înființarea oficiului de turism, este dintru început total greșit.

Cum să sporești numărul vizitatorilor, români și străini, cari își caută sănătate și disracție la noi, vestindu-i că, în loc să reducă prețurile în raport cu confortul oferit la stațiunile românești, — în mizeriile de astăzi li supui la taxe nouă ?!

În acest chip, cu timbre și cu taxe de tot felul, se compromite «oficiul» înainte d'a se fi născut.

Pe urma afacerilor «naționale», cu biruri de sute de milioane înghițite în cea mai mare parte de interese personale, rămânem pe loc: săraciți în țara bogată.

Consiliul legislativ, de alt fel, nu aprobă afacerea oficiului național de turism și spune lămurit că:

Iată în scurt viața sa, plăcerile sale. De mulțimea anilor perii capului albesc, mâinile sale tremură înălțând potirul, vocea sa numai umple ca odinioară altarul, dar răsună în inima turmei sale; el moare, departe de locul nașterii sale, iar o peatră adeseori fără nume arată locul său în mijlocul turmei sale în cimitir. Iată o viață petrecută în cele de sus, iar jos un om uitat pentru totdeauna. El s'a dus în eternitate unde era dinainte rânduit, el a servit ca o verigă aurită și de mult preț la imensul lanț al credinței și virtuții, și a lăsat testament sufletesc, urmașilor săi, o credință, o lege și un Dumnezeu.

(Din «Căminul»). Pr. Gh. Cărnaru.

Analele Asociației clerului. Au apărut: *Actele* Congresului al 11-lea misionar, al Asociației «Andrei Șaguna» a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș, ținut în Alba-Iulia în zilele de 24 și 25 Noemvrie 1931, publicate de Biroul Asociației clerului, Sibiu, 1932. Tip. arhidiecezană.

Ortodoxul

— Schiță —

După slujba din Duminică ortodoxiei credincioșii se risipă ca o negură din fața catedralei. Alunecau în pâlcuri-pâlcuri pe străzile orașului înviorat, ca valurile unui râu cu mersul potolit. Pe drum își tălmăceau în graiuri chibzuite obida sufletului lor mahnit.

— Azi ar trebui să fremete ortodoxia prin munți și prin câmpii, cum freacă codrul frământat de vijelie! spunea un pensionar.

— De ce, moșule? îl întreabă un tinerel chitit.

— Că-i ziua ei, nepoate.

— Da la ce ne-ar folosi freacățul ei, moșule?

— Să ne deștepte sufletul sufletului nostru, dragă, care doarme, ca mort și nu simte potopul iadului ce amenință să ne năghită!... Sărmanii noștri frați de sânge și de lege pier împușcați ca niște câni turbați pe răpele înșăngerate ale Nistrului și noi abia avem iertare să ne rugăm pen-

tru odihna lor de veci!... Dădieri străbat în sfintele altare și ne zălogesc scumpele odoare!... Copiii noștri din școli sânt opriți în zilele de lucru dela sfânta cuminecatură... De-aceia trebuie să fremete azi ortodoxia, să ne deștepte din somnul nepăsării, căci de nu: ne prăpădim!

Pensionarul pășia încet, însoțit de nepotul său și de-o nepoțică drăgălașă, cu ochi de rouă și cu obraji trandafirii. Se opri în fața unei vitrine bogate 'n cărțile mai nouă.

— Uitați-vă, la comoara cărților de-aci! Ce coperte atrăgătoare! Ce titluri ispititoare! Ce deseneuri ade-menitoare!... Și câți autori, atâtea păreri! Și o părere se bate 'n cap cu altă părere!... Iar ortodoxia?... Are dogme!... Dogme tari ca legile țării și sigure ca drumul soarelui pe albastrul bolții!... Pe calea lor nu te poți rătăci!... Dar pe potecurile în-

¹ În București credincioșii veniți la parastas, au fost împrăștiați cu sergenții.

² În Bucovina au fost sechestrate Sf. Evanghelie și sfântul potir.

tortochiate ale părerilor batause te pierzi ca 'n desișul codrului încălțit!...

— Bine, moșule, o fi ea, dogma, așa de sigură, dar și știința îți dă încrederea în lupta vieții, îi răspunse nepoțica.

— Încredere?... Tu dragă ești studentă la știință, și unde ți-e încrederea?... Nu spui că tremuri de câte ori treci seara pe lângă cimitirul cel bătrân?... Asta-i încredere?... La făclia dogmei însă, mergi fără teamă ca pe drum drept de graniță!... Și mergi cu spinare de oțel! Iar nu încovoai ca trestia bălților!...

Prin fața lor trecu un preot cuvios cu Ceaslovul subsuoară.

— Ortodoxia este dragostea de frumusețe duhovnicească! Indumnezeirea duhului prin fluviul harului de sus, care ni se pogoară prin ruga preoților. Ei ne deschid nouă poarta mântuirii cu cheile sfintelor taine, grăi pensionarul, nepoților.

— Eu, drept să spun, nu prea savurez dulceața sfintelor taine, moșule. Nu m'am mai spovedit de când am acăpat din liceu. Și, chiar și-atunci,

«Într'adevăr, perceperea de taxe pe vizitatori, pe vehicule, pe medici etc., sânt de natură să scumpească simțitor viața în stațiunile noastre balneare și climaterice și să îndepărteze în loc să atragă pe vizitatori. Contribuabilul, covârșit de fiscalitatea grea la care este supus, va fi pus în imposibilitate de a-și căuta sănătatea, sau de a-și oferi plăcerea unei vilegiaturi care va implica înainte de toate impozite suplimentare pe care va fi obligat a le plăti, direct sau indirect. Venituri mai mici și buget mai restrâns ar servi poate mai bine scopul prezentului proiect de lege».

Se vor lua în considerare aceste observații?

In seria de conferințe, organizate de societatea din București, Tinerimea Română, a conferențiat Miercurea trecută, pâr. Ion Lupaș, profesor universitar, despre mitropolitul Andrei Șaguna și problema ortodoxismului.

Adresându-se auditorului format din preoți, ofițeri, profesori, studenți și elevi, conferențiarul caracterizează activitatea lui Șaguna, închinată bisericii și neamului, arătând trăsăturile personalității marelui arhieru: credința lui puternică, străduința în muncă, prisosul sufletesc creator și contopirea individualității lui cu ființa colectivă a națiunii. Deși de origine depărtată: român macedonean, deși studiase în școale străine, totuș Șaguna a știut să se integreze în spiritul și mentalitatea românilor ardeleni.

În încheiere, pâr. Lupaș spune că pentru conducătorii noștri sufletești, Șaguna rămâne pildă de urmat; răspunsul dat de el ministrului Leo Thun dovedește mândria caracterului său, dar și spiritul de toleranță al ortodoxismului. Rolul conducătorilor stă în credința nestrămutată în Dumnezeu și în popor, noțiuni pe care Șaguna nici odată nu le-a despărțit.

Președintele societății Tinerimea Română, dl Nae Dumitrescu, a mulțumit părintelui Lupaș, relevând însemnătatea ecoului binefăcător al unei astfel de contribuții de ordin cultural și moral creștinesc.

Nr. 2442/932

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Având în vedere că anul acesta începe o nouă perioadă de șase ani pentru corporațiunile bisericești, invităm oficiile protopopești să întrunească de urgență adunarea protopopească pentru verificarea gestiunii pe 1931. Totodată se atrage atențiunea P. On. oficii să se conformeze strict circularii cu Nr. 4673 din lunie 1931 la întocmirea rapoartelor către adunările protopopești. Raportul general și actele adunărilor protopopești vor fi înaintate de urgență consiliului arhiepiscopesc în vederea pregătirii dărilor de seamă către adunarea eparhială proximă.

Sibiu, 22 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

„Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu“

Convocare

Membrii «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu» se convoacă la

Adunarea generală ordinară

care se va ține *Duminică în 3 April 1932* la ora 2¹/₂ d. a. în localul Reuniunii din strada Brukenthal Nr. 17 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul general al comitetului și raportul despre încheierea socotelilor pe anii 1930—1931.
4. Luarea la cunoștință a raportului general, aprobarea socotelilor și darea absolutului comitetului.

5. Complicțarea comitetului pe restul perioadei de 1 an.

6. Eventuale propuneri.

În preajma adunării generale (Sâmbătă în 2 April 1932) la ora 7¹/₂ seara va avea loc în localul Reuniunii o consfătuire pentru alegerea comisiei de verificare a Raportului general și a Raportului casei. Este de dorit să participe la această consfătuire cât mai mulți membri.

Sibiu, 20 Martie 1932.

Prot. **Em. Cioran** **Stefan Duca**
prezident. secretar.

NB. Intrucât nu se prezintă membri în număr suficient după statute la ora 2¹/₂ d. a., adunarea generală se ține cu ori câți membri prezenți ar fi în aceeași zi și în acelaș local la ora 3 d. a.

Propunerile din afară trebuie trimise comitetului Reuniunii cel puțin cu cinci zile înainte de adunarea generală.

Meditații *

Celce se îndoieste, este asemenea cu valul mării.

Ecl. 1, 7.

Apostolul Iacob denunță aici șovăirea, îndoiala, ca pe o pricină serioasă de slăbiciune. În toate domeniile omul nehotărât nu produce de fapt nimic mare, nimic fecund. Împrăstie și cheltuiește totul: timp, putere și vigoare în dibuiri sterile.

Adevărata viață dimpotrivă este făcută din hotărâri ferme și bine-lămurite, bine-distingute. La creștini mai ales, nehotărârea nu-și are nici-o logică. În această calitate, știm unde trebuie să mergem, ceea ce avem de făcut este clar înaintea ochilor noștri și drept consecință, nedumeririle sunt împrăstiate. Sânt însă cazuri, când sacrificiul cerut creștinului este atât de mare, încât îi trebuie un adevărat eroism pentru a alunga orice ezitare.

Într'adevăr, lumina Evangheliei este atât de clară, încât o conștiință creștină nu se poate înșela nici un moment, are, cu alte cuvinte, certitudinea că umblând în lumina lui Hristos, ajunge acolo unde fiecare suflet este chemat să ajungă la mântuire.

Și totuși, cu toate că vedem atât de bine drumul ce avem de urmat,

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

ne îndoim așa de des și ne oprim mereu în loc.

Pentru conștiința creștină, atitudinea îndoienică și sceptică a lumii păgâne în fața vieții, imaginată plastic în atitudinea eroului mitic Hercule la răspântii, este rezolvată cu prisosință, în persoana și învățătura Mântuitorului Hristos.

Mai mult, hotărârea creștină are sprijin puternic în tradiția bisericii ortodoxe, ai cărei cei mai aleși fii, cetele de apostoli, mari dascăli, sfinții martiri și mucenici au urmat cu atâta hotărâre drumul făurit pentru toate veacurile de Isus Hristos.

De un illogicism tragic, este situația de nehotărâre a preoților, celor ce propovăduim adevărul și calea spre el. De ce mai stăm la îndoială, odată ce vedem atât de clar drumul ce avem de urmat? Să ne rugăm lui Dumnezeu și Mântuitorului nostru ca să împrăstie din sufletul nostru toată nehotărârea și astfel, slobozi de legături, să-i putem urma.

Conferință episcopescă.

Mart, 22 Martie, a avut loc la Cluj o conferință a episcopatului ortodox din Mitropolia Ardealului. Au participat: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și PP. SS. LL. Episcopii: Roman al Orăzii, Nicolae al Clujului și Grigorie al Aradului. În conferință s'au discutat și soluționat diferite probleme de ordin pastoral privitoare la buna îndrumare a clerului și poporului credincios.

Cu acest prilej s'a alcătuit și o adresă către Ministerul de Finanțe, în care s'a cerut achitarea urgentă a salariilor preoțești. A doua zi I. P. S. Mitropolit Nicolae a plecat la București pentru a prezenta această adresă Domnului Ministru de Finanțe.

P. S. Episcop Iosif al Caransebeșului fiind suferind n'a putut participa la conferință. A trimis însă printr'un curier special o scrisoare, prin care declară că aderă la toate hotărârile ce se vor lua.

mai mult de sîm și din obișnuința grăi nepoțelul.

— Tu ești, după cât observ, ortodox de obișnuință, dragă nepoate. Ce mult m'ăș bucura eu dacă te-ăș vedea ortodox de conștiință!... Tu ești ortodox pasiv!... Ce mult m'ăș bucura eu dacă te-ăș vedea ortodox activ!... Ortodox ce-și desăvârșește sufletul său sub ploaia razelor harice, cum își desfăce crinul podoaba floarei sub ploaia de lumină!

— Harul ăla-i cam mistic, moșule, și de-aceea nu mă spovedesc eu!

— Nu te spovedești? Și nu te-ai spovedit de-atâta vreme?... Nu-i adevărat! Mi-ai spus doar de câteva ori contrarul!

— Eu?... Nu se poate!

— Ba se poate. Gândește-te nu-mai bine.

— Nu-mi aduc aminte să fi spus și nu-mi aduc aminte să mă fi spovedit acum de curând.

— Și totuș te-ai spovedit, dragă nepoate, totuș ți-ai destăinuit cele mai tainice intimități ale sufletului tău, ce-i drept, nu sub patrafir de

preot și nu în fața sfântului altar, — ci în camera de hotel a cutărui și cutărui: prezicător de viitor! Tu mi-ai spus.

Cel trei pleacă iar. Vremea liniștită ca o conștiință împăcată.

— Ortodoxia e tăcerea inimii, ca această minunată tăcere a firii. Cum s'a potolit furtună semănătoare de nămeți!... Subt harul ortodoxiei așa trebuie să amuțească mugetele tuturor patimilor turbate din cuprinsul inimii! Și'n locul lor să s'astearnă mireasma tăcerii sfinte, în care duhul priveghează cu trezvie și se înalță lin spre înălțimea senină a Tatălui din ceruri, dela care vine toată darea cea bună și tot darul cel adevărat.

— Moșule, vine darul și de sus, dar vine și prin munca omului, observă nepoțica.

— Una zici, tu, dragă, dar alta faci. O, nenorocită de tine! Nu te încrezi în munca ta, cu toată preamărirea ei! Vrei dovadă? Uite-o! E la grumazut tău! Acel trifoi cu patru foi! Dela el aștepti să-ți aducă norocirea!... Căci iconița Maicii Dom-

nului ai pus-o la o parte de când urmezi științele naturale!... O, dar de nu-ți vei dobândi fericirea din credința sfântă a strămoșilor tăi cucernici și prin truda muncii tale cinstite — nu vei dobândi-o la nici un caz prin darul acestei bucațele de metal strălucitor!...

În povestea lor duhovnicească ajunseră în fața unei prăvălii. Moșul își opri și-aici nepoții.

— Vedeți potcoava asta de pe prag?... Sărmani oameni rătăciți!... Cât de mult îi întunecă înțelepciunea veacului de acum!... Îi momește să-și izgonească sfânta cruce din sanctuarul casei lor, da 'n schimb nu le lasă nimic în locul ei!... Și bieții își leagă nădejdea- de-o bucățică de fier netrebnic!...

Sosiră în fața unui chioșc de ziare. Litere cât pumnul vesteau conținuturi felurite. În ele clocotea vihorul prădalnic al urii pârjolitoare și slavoslogia înaripată a păcatului în diferitele lui forme.

— Ortodoxia, dragii mei, e frățietate fără granițe! Temeiul ei e o

prăpastie de smerenie! Sângele ei e: iubirea! Respirația ei e: rugăciunea!... Când se va ivi primăvara înfloririi ei minunate, — se va stânge pârjolul urii și va seca toată marea păcatului!...

Se îndreptară spre casă. Întălniră un biet orb bătrân, ce-și pipăea cu ciomagul drumul întunecat.

— Așa este tot omul care-și pierde lumina dogmelor dumnezeiești și își pipăie drumul vieții cu togiagul părerilor omenești.

Mai încolo zăcea aruncat în un colț de stradă un copac scos din pământ.

— Așa se va usca tot pământeanul, care nu se hrănește cu mîncarea dumnezească a sfintelor taine, ca acest copac uriaș, care nu mai suge seva primenitoare a pământului.

În poarta lor o mamă tinărlă își strângea la pieptul cald pușorul ei cel drag.

— De va sări ăst prunc din brațele mamei sale, va pieri! De veți îndrăgii și voi sânul cald al sfintei ortodoxii, vă așteaptă: orbecarea și păcatul și osânda!... **A. Nanu.**

INFORMAȚIUNI

Pensiile și salariile neplătite cu lunile. Neprimindu-și pensiile pentru mai multe luni, pensionarii din nordul Ardealului au pornit o acțiune în sensul să facă proces statului, ca să li se plătească și *dobândă* la pensiile întârziate. — Cât pentru salarii, dl ministru de finanțe a făcut de curând în cameră promisiunea că în cursul lui *Martie* 1932 se vor achita *toate* salariile restante pe anul 1932. E vremea supremă să fie achitate!

Dreptul de vot al femeilor. Primim dela dna Alexandrina Gr. Cantacuzino, președinta grupării femeilor române, un apel în legătură cu proiectul de lege electoral, privitor la drepturile femeilor de a fi, în anumite condițiuni, *alegătoare* și *alese* la cameră și senat. În considerare că noul proiect îndepărtează earăș pe femei dela sfat și dela munca obștească, apelul se adresează către femeile române, chemându-le ca, strâns unite în cuget și simțire, să ceară drepturile cetățenești recunoscute de constituție.

Hirotoniri. În ultimul timp I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a hirotonit întru presbiterii pe următorii absolvenți ai Academiei teologice Andreiane: Ioan Costovici pentru parohia Valea Sângeorgiu, Chirion Păcurariu pentru parohia Richișul, Ilie Geleriu pentru parohia Șpring, Ieronim Suciu pentru Dealul frumos și Nicolae Pampu profesor de religie în Sibiu.

Consiliul parohial din Orăștie prezidat de părintele I. Moța, în 19 Martie, a luat cu mulțămire la cunoștință, cum ni se scrie, comunicarea învățătorului dirigent în pensiuie, Ion Branga, cu privire la fondurile înființate de dânsul cu câțiva ani înaintea, în favoarea corului bisericesc, pe care le pune la dispoziția consiliului parohial. Dl Dr. Eugen Munteanu a propus și consiliul a admis, ca pentru ședința viitoare să se pună

la ordinea zilei: chestiunea formării de diferite comitete parohiale, în scopul întăririi și apărării credinței în vederea propagandei sectare. La dorința generală, profesorii vor ține conferințe religioase în toate Duminecile marelui post în care am intrat.

Alte sinucideri. Alergarea nechibzuită după aur și earăș aur cere jertfe nouă. Sinuciderea «regelui chibriturilor», din zilele trecute, e urmată de-a altor trei financiari din străinătate, cari sântui de viață și-au pus sfârșit zilelor, după ce au trăit pentru a-și îngrămădi și a pierde bogății peritoare. Este o privilegiște plină de jale și de — învățătură.

Intregire. Ni se comunică: Intre membrii consiliului protopopesic din Orăștie este ales, pe lângă cei arătați în numărul 19 al acestui ziar a. c., și păr. *Dr. Aurel Baciu*, preot în Orăștieara.

Cercul studențesc sibiian din București, în adunarea generală din 28 Februar a. c., și-a ales următorul comitet: președinte Moldoveanu Toma, vicepreședinte Roman Adam, secretar general Albu Ioan, casier Ilea Ioan, secretar de ședințe Lupe Ioan, bibliotecar Salomie Ghorghie, membri în comitet: Lungu Nicolae, Tschurl Wulf, Cazan Ioan, cenזורi: Stela Gălea, Popa Constantin, Corcodel V.

Ouă încondeiate. Ministerul instrucțiunii a dispus organizarea unei expoziții școlare de ouă încondeiate, ce se va deschide în 22 April 1932 în capitală (sala dela «Cartea Românească»). Școalele de menaj și profesionale de fete vor trimite, în acest scop, câte 15—20 ouă încondeiate cu motive românești specifice regiunii unde se găsește școala.

Călătorii cari nu și-au putut scoate bilete de tren și avisează pe conductorul respectiv, arătând cu martori stația unde s'au urcat, vor plăti taxele tarifare, plus suplimentul de 20, 40 sau 60 lei, după clase.

ȘTIRI LOCALE

Dumneca ortodoxiei. Prima Duminecă din Paresimi s'a prăznuit în orașul nostru cu deosebită solemnitate. La finea sf. liturgii, din inițiativa Societății ortodoxe a femeilor române

secția Sibiu împlinind un act de pietate creștinească, preoțimea catedralei a oficiat un parastas pentru sufletele celor 40 moldoveni masacrați de bolșevici la Nistru în noaptea zilei de 23 Februarie pe când voiau să scape din iadul bolșevic trecând în România.

După eșirea din sfânta biserică, la ora 11^{1/2}, tot numita Societate a aranjat un *festival religios* în sala cea mare a Prefecturii. Festivalul s'a început cu o frumoasă cântare religioasă executată de Corul Academiei teologice. Părintele protoiereu militar I. Dăncilă a desfășurat o interesantă și temeinică conferință despre mila creștină bazat pe diferite citate din Sf. Scriptură. Înălțătoarea festivitate aranjată în favorul șomerilor s'a încheiat cu «Rugăciunea» cântată de acelaș Cor.

Au onorat cu prezența lor această manifestare un numeros și select public în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul nostru.

Conferință. Duminecă în 20 l. c. dl prof. G. Lungulescu și-a desfășurat, în cadrele Asociațiunii, subiectul conferinței: «Scriitorii Ardeleni cari au contribuit la dezvoltarea conștiinței naționale». Conferențiarul a căutat să redea în icoane vii, trecutul nostru de glorioase amintiri, plămădite în vârtejurile furtunilor, ce s'au abătut asupra neamului românesc, începând dela daci și romani și invocând, ca argumente istorice, păreriile marilor cărturari, străini de noi, despre neamul românesc. Conferențiarul ne perindă înaintea sufletului icoanele cărturarilor și marilor români, între cari și icoana lui Gh. Lazăr, dascălul dela Avrig redându-ni-l ca pe cel mai desăvârșit apostol al conștiinței naționale. Călduroase aplauze au acoperit expunerile interesante ale dlui profesor G. Lungulescu.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260

Lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, Str. Mitropoliei 24—28. — Nrul 2—3 din 1932 conține: Pr. Il. V. Felea: Creștinismul în fața științei și a vieții moderne. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul și cultura modernă. Emil E. Cioran: Structura cunoașterii religioase. Trandafir Scroboț: Istoria și doctrina bisericii anglicane. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. C. Călugăr: Preocupări studențești. Grig. T. Marcu și N. C.: Mișcarea literară: Bhagavad-Gita. Priviri istorice asupra învățaturii și duhului «Bisericii ortodoxe». Binecuvântarea Domnului. Grig. T. Marcu și Neculce: Cronică: Episcopul Gibraltarului. Campania împotriva «Astreii». Alegerile eparhiale. N. C. și Pr. S. C.: Note și Informații.

Ființa și necesitatea misionarismului, de *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, episcopul Aradului. Biblioteca preotului ortodox Nr. 5. Tiparul tipografiei Diecezeane din Arad. Preț 10 lei. — P. S. Sa episcopul Aradului a organizat în Februar a. c., un curs misionar pentru preoții Eparhiei Aradului; la acest curs P. S. Sa a ținut două lecții introductive, pe care le publică în broșura de față. Cu competența sa recunoscută de Episcop misionar, P. S. Sa dă directive asupra activității preoțimii pentru trezirea înviorarea și redeșteptarea vieții creștine și trasează liniamentele generale pentru profilaxia împotriva contagiunii eretice și pentru formarea cadrelor de credincioși conștiinți și devotați bisericii. Recomandăm această broșură de folos nu numai pentru preoții misionari, ci pentru toți păstorii de suflete. Se poate comanda la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Poșta redacțiunii

«Din cazuistica timpurilor actuale». Arătați cazuri precise, pentru a se lua măsuri.

Pr. V. P. în *Bl. Publicând «cazul»*, i-am face o reclamă nemeritată. Poate, în altă formă.

La comemorarea lui Goethe

— Sentimentul religios în scrierile sale —

În 22 Martie 1932 s'au împlinit o sută de ani dela moartea celui mai mare poet german, *Goethe*.

Intreaga lume culturală a sărbătorit pe strălucitul cugetător, poet și filosof, în conferințe, festivaluri, pagini închinare memoriei lui, prezentând, sub cele mai diferite aspecte, personalitatea atât de complexă a măiestrului dela Weimar, răsfățat de fire și de oameni.

Laturea religioasă a personalității sale este pusă asemenea la contribuție.

S'au spicuit, din operele sale, numeroase șiruri, din care se constată că, pentru *Goethe*, existența lui Dumnezeu este o realitate.

Reținem, din aceste șiruri, care dovedesc sentimentul religios al autorului, următoarele (din *Faust I*, în traducerea de Ion Gorun, pag. 175, ed. IV.):

«Cin' poate să-l numească? Și să mărturisească: Într'însul cred, Și cine, de simțește, Să spună nebu-nește: În el, nu cred! Atot cuprinzătorul, De viață dătorul, Nu m'abră-țișează el și nu ne ține, Pe amândoi, și chiar pe sine? Nu se boltește cerul asupra noastră? Nu stă pământul tare-aci sub noi? Și blânde, scânteind pe cer, Eterne stele nu răsir? Noi ochi în ochi nu ne privim? Și toate nu se grămădesc în capul tău, în mintea ta, Și 'n taină-eternă nu plutește Văzut nevăzut pe lângă noi? Cu acestea-ți umple inima din plin, Și de te-a fericit, ce simți, O, zi-i atunci or-cum vrei, Zi-i fericire! amor! inimă! Dumnezeu! Eu să l numesc nu pot! Simțire este tot; Numele i numai ca să sune: E fum, pe razele cerești, o ceață.»

Ochii Domnului peste celce îl iubesc pe el, scuteală puternică și întărire vârtoasă. (Sirah 34, 17).

Plăcut este Domnului când te depărtezi de răutate, și iertă de curătenie este când te depărtezi de strâmbătate. (Sirah 35, 4).

Despre educația tineretului*

(1) Dacă azi se vorbește mai mult ca oricând despre pedagogia religioasă, acest fapt nu înseamnă nici decum, că noi trăim o epocă profund religioasă. Din contra, acesta este semnul unui veac în care religia se află în situație de apărare.

În mijlocul vieții de azi organizată pe bază tehnică-științifică, — religia apare ca un vechi zid de cetate, pe care omul modern, din pietate, îl lasă neatins, însă nu-i mai recunoaște nici un raport *visu* față de cerințele civilizației progresive.

Dacă toate așteptările concepției de viață modernă ar fi îndreptățite, toate strădanile unei pedagogii religioase ar fi zadarnice. Însă, în fața curentului negativ și distrugător, apare tot mai impunătoare o mișcare religioasă constructivă, de către conducătorii căreia negarea unei lumi spirituale independente este caracterizată

* Förster: Jugendlehre.
" Jugendführung.
" Erziehung u. Selbsterziehung.
Kabesch: Wie lehren wir Evangelium.

ca o părere grăbită și lipsită de orice baze serioase.

O educație religioasă, care, în mijlocul unui veac ca al nostru, — vrea să crească creștini adevărați și conști de menirea lor, trebuie să stărpească din rădăcină buruiana necredinței. Aceasta a crescut și s'a întărit în inima multor creștini, cari atunci, când e vorba să facă față puterilor reale ale vieții, mai degrabă strigă pe Varava decât pe Hristos. Realitatea unei ființe și a unei vieți dumnezeiești o vom putea apropia de omul zilelor noastre numai atunci, când vom reuși să-l convingem ca el împreună cu Sf. Ioan Gură-de-Aur, să *trăiască*, să *simțească* pe Hristos cel răstignit ca pe o «*mântuire proprie din toate necazurile*». Să-i arătăm cum *legea iubirii*, care numai dela El pornește și care se ridică deasupra egoismului, biruie cu ușurință teama și animalismul luptei pentru existență și întemeiază o comunitate intimă între oameni. Să sădăm deci în conștiința generației tinere puterea lui Hristos asupra vieții reale.

Pr. Dr. N. Terchilă.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în sedința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini
Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Cărți acum apărute:

Sinodul III Ecumenic

din Efes (431)

de

Pr. Ioan Mihăilescu

profesor la Facultatea Teologică, București

Prețul Lei 65.—

Priviri istorice

asupra învățaturii și duhului
bisericii ortodoxe

de

Alexandru de Sturdza

boier moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză și cea germană
de

I. I. Beleuță

profesor la Academia Teologică „Andreiană”, Sibiu
Prețul Lei 60.—

Contribuții

la Revizuirea Liturghierului
român

de

Pr. Petre Vintilescu

profesor la Facultatea de Teologie, București

Prețul Lei 100.—

Școala Exegetică Biblică

din Antiohia

de

Pr. Dr. Mihail Bulacu

docent universitar

Prețul Lei 60.—

Se pot comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu contra
ramburs.

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacăz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare

la Librăria Arhidiecezană din Sibiu,

cu prețurile cele mai

moderate.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru
ultima oară în anul academic 1909, revăzut
și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 200.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

În editura Sfintei Mănăstiri-
Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu, trimi-
tând prețul, plus spesele de po-
stă Lei 10, prin mandat postal.

Au apărut și se află de vânzare
la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Antoniou Sequens

Prețul Lei 30, plus spesele postale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

intocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu

profesor la Facultatea de teologie din București

de

Pr. Marin Popa-Nemou

cu colaborarea dlui

Ion M. Popescu-Romanași

studenti

Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur și V. Voiculescu

Prețul Lei 100.— plus spese postale Lei 15.—

Au apărut:

Manuale de limba română

de E. HODOȘ

I. Carte de citire și Gramatică

pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire

(pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA
ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut în ediție nouă și se află
la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgia bisericii ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea
teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese postale Lei 30.—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de
neologisme, cuvinte străine,
provincialisme ș. a., pentru
școli și particulari, de
Hodoș. Un volum de 216
pagini. Prețul 120 lei, și porto
postal 20 lei recomandat. De
vânzare la Librăria Arhidie-
cezană, Sibiu.

Cartea este recomandată,
din partea forurilor superio-
are, pentru a se procura pe
seama On. preoților și a bi-
bliotecilor parohiale.

A apărut și se află de vânzare
la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu pe protopopiate

intocmită de

Dr. CORNEL POPESCU

protopop

Prețul Lei 130.— lipită pe pânză.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu, se pot procura

Semințe creștine

sădite

în ogrorul românesc

de

Pr. Ic. I. Mălaescu

Tomn. III

Prețul Lei 125 + spese Lei 20

Secetele din România

de

Arhiepiscopul Grigorie L. Botoșăneanu

Prețul Lei 30 + spese Lei 15

La Librăria Arhidiecezană a sosit
și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

Intocmite pe temeiul cărților «Viețile Sfinților»

ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova
cu completări, însemnări lămuritoare și cu
chipurile sfinților

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Prețul Lei 225.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu, se poate procura

Dictionarul

enciclopedic ilustrat «Cartea
Românească»

Partea I

Dictionarul limbii române din trecut și astăzi

de

I.-Aurel Candrea

profesor la Facultatea de litere din București

Partea II

Dictionarul istoriei și geogra- fiei universale

de

Gh. Adamescu

profesor, membru corespondent al Academiei Române

Prețul Lei 2000.— legat.

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea din punct de vedere Juridic și Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan

licențiat în științe de stat

cu prefața de

Dr. N. Stoenescu

conferențiar universitar, medic-legist al tribunalului
Ilfov, București

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

profesor la Academia teologică

1. Tâlcuirea sfintei Liturghii legată 15

2. Tâlcuirea sfintelor Taine „ 15

și se pot comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu, contra
ramburs, sau se trimite prețul lor prin
mandat postal, alăturând și pentru
spese postale Lei 10.— în plus.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților
studentilor în teologie și ale elevilor
școlilor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul
Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl Nostru” 50 pag. Lei 15

(tâlcuire)

2. „Plângerile lui Ieremia”... Lei 25

3. „Contribuții la lămurirea
textelor mesianice din
cartea Facerii” Lei 17

4. „Cântarea Cântărilor” Lei 28

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HODOȘ

Volumul conține, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai fru-

moase povești din popor. Se află

la: Librăria Arhidiecezană, în

Sibiu. Prețul 60 lei și porto.